

Coğrafya ve Kuruluş

Onaylayan Administrator
Cuma, 15 Aralık 2006
Son Güncelleme Pazartesi, 18 Aralık 2006

Coğrafya ve Kuruluş

Biga Yarımadası antik yerleşim yoğunluğu açısından Dünyada epine az rastlanır yörelerin başında gelir. Bugünkü Çanakkale Balıklıçepme Beldesi Kemer Köyü'nde yer alan Parion da bu yarımada da yer alan antik yerleşimlerden biridir. Kente Biga & Çanakkale karayolunun 15. km 'sinden kuzeye 14 km 'lik bir yolla ulaşılır (Resim 1). Antik Anadolu, açık bir şekilde coğrafi ve politik bölge ayrımından ve bölge sınırları sürekli değiştiğinden dolayı, Parion Troas, Mysia, Hellespontos ya da Propontis kıyıları gibi değişik bölgelere verilmiştir Strabon, Parion'un Pity(ei) (=Aksaz), Linus / Linon (=Bahmelek), Adresteia (=Azatlı Çiftliği), Paisos (=Bayramtaş), Priapos (=Karabiga) ve Lampsakos (=Lapseki) topraklarıyla komşu olduğunu ve Troas Bölgesi'nde yer aldığını bildirir (Resim 2). Kentin adı ve kökeni konusunda ise çetveli görüşler ileri sürülmüştür. Bunlardan biri, kentin adını Erythraii göçmen Yason ve Demetria'nın oğulları Parion'dan diğeri ise, Troya Kralı Priamos'un küçük oğlu Paris'ten [5] aldığı ve Paris'in burada edilmesi nedeniyle da, Paris'in şehri anlamına gelen 'Parion' kelimesi kullanıldığı yönündedir. Bir diğere göre ise, Parion adı Parosluların Kenti anlamında kullanılmıştır. Parion'un kuruluşu Yunan kolonizasyonu ile ilgilidir. Lydia ve Pers kraları sonucunda topraklarının çoğunu kaybeden Miletos'un kolonilerinin sayılarındaki artışta tetikleyen en önemli unsur, istilalarının yarattığı nüfus baskısı olmuştur. Miletoslu Karadeniz (=Eukseinos) için anahtar niteliği taşıyan Çanakkale Boğazı (=Hellespontos), Marmara (=Propontis) ve İstanbul Boğazı (=Bosphorus)'nın her iki yakasında çok sayıda koloni kenti kurmuşlardır. Sayıları 90'dan fazla olan Miletos koloni şehirleri arasında, Çanakkale Boğazı'nın Marmara girişinde, Anadolu kıyısında kurulmuş olan Parion da vardır. Ancak Çanakkale Boğazı kıyılarında koloni kuran ana şehirler arasında, Erythrai ve Paros da vardır. Y.Ö. 709 yılında kurulmuş olan Parion'un, Kolonizasyon Çağı'nda Erythrai, Miletos ve Paros gibi göçmenler tarafından iskan edildiği söylenmektedir. Ayrıca kentin Thasos adasından gelenlerce kolonize edildiği beklende de görüşler vardır. Yeni kurulan kentler göz önüne alındığında, neredeyse her Miletos kolonisinin iyi bir limanı bulunduğuna görülür. Bu durum kentlerinin yer seçiminde ticaretin önemli rol oynadığını gösterir. Ayrıca din ve tapınım, ana kent ile kolonileri arasında saptanabilen en önemli bağlantılardan biridir. Graves'e göre Ehrardt, Miletos'un ve kolonilerinin kökenleri, takvimleri ve kültürleri arasındaki ilişkiyi ayrıntılı bir şekilde incelemiş ve birçok kültürün ana kent ve kolonilerinde ortak olduğunu ortaya koymuştur. Buna ek olarak kolonilerdeki kültür üzerine yaptıkları çalışmalar, Aphrodite heykellerinin çokluğu, kentin bir Miletos kolonisi olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Parion'un geçmişi hakkındaki en sağlıklı bilgileri yazıtlar verir. Burada ele geçen yazıtlardan, kentte bir balıkçı esnaf birliği olduğunu, denizde çalışarak üretilen balıkla uskumru ve orkinos ürettiğini öğreniyoruz Parion insanı geçimini, balıkçılığın yanı sıra, çok güzel üzüm bağları ve Antik çağda bölgede, Ainos'un sedefi, Abydos'un istiridyesi, Linon'un salyangozu ünlü olduğu gibi Parion'un da yengeci ünlüydü. Ayrıca her kimin Hellespont'a yolu düşse, pastasıyla da meşhur Parion'a mutlaka uğrardı. Ephesos'dan bir yazıtta geçen: 'Denize kim bir şey alıp götürüyorsa bunu vergisinde belirtmeli, Kalkhedon, Daskylaion, Apollonia, Kyzikos, Priapos, Parion ve Lampsakos'da' beklende ifadeden Parion'un bir gümrük durağı olduğunu da öğreniyoruz. Y.Ö. 300 yıllarında yapmış ünlü düpünürler Neoptolemos ve Artokritos tarafından Theodoros Parion'un önde gelen tarihi şahsiyetleridir. Burada yapmış Ophiogen yada Serpent ailesinin yalın kabilesine mensup oldukları, Ophiogen erkeklerinin yılan yarıları olarak, zehri kendi vücutlarına aktarıp, ateşi ve acıyı dindirerek tedavi ettikleri efsanesi anlatılır.